

Helsingfors/Mariehamn 17.10.2017**Nr 46/17****Hänvisning** Ålands lagtings skrivelse
18.9.2017, nr 266/2017.

Till Justitieministeriet

Ärende Utlåtande över landskapslag om ändring av landskapslagen om hälso- och sjukvård, antagen av lagtinget 18.9.2017.**Landskapslagens huvudsakliga innehåll**

Landskapslagen innehåller ändrade bestämmelser om kommunernas betalningsansvar för utskrivningsklara patienter samt om kommunens rätt till information om framtida insatser för en patient som skrivits in vid Ålands hälso- och sjukvård. Beslutanderätten över prissättningen på varor och tjänster som Ålands hälso- och sjukvård säljer kan av dess styrelse delegeras till en tjänsteman.

Lagstiftningsbehörigheten

Enligt 18 § 12 punkten i självstyrelselagen tillkommer lagstiftningsbehörigheten gällande hälso- och sjukvården landskapet med vissa undantag, som inte berörs av föreliggande landskapslag. Lagstiftningsbehörigheten gällande landskapsregeringen och under denna lydande myndigheter och inrättningar, kommunernas förvaltning och socialvården tillkommer landskapet enligt 18 § 1, 4 och 13 punkterna i självstyrelselagen.

I landskapslagens 17 § har intagits bestämmelser om avgifter. Jämlikt 18 § 5 punkten i självstyrelselagen har landskapet behörighet att lagstifta om grunderna för avgifter som uppbärs inom landskapsförvaltningen och enligt 44 § 3 mom. i nämnda lag ankommer det på lagtinget att lagstifta om grunderna för avgifter som uppbärs inom landskapsförvaltningen. Grundlagens 81 § 2 mom. förutsätter att grunderna för avgifter anges i lag. Dessutom förutsätter självstyrelselagens 21 § 1 mom., att bestämmelser som berör grunderna för individens rättigheter och skyldigheter samt om frågor som enligt grundlagen eller självstyrelselagen i övrigt hör till området för lag

Postadress:
Ålandsdelegationen
Statens ämbetsverk på Åland
PB 58
22101 MARIEHAMN**Telefon:**
växel 018-635270**Telefax:**
018-635268**Adress i Helsingfors:**
Annegatan 22 A 3
00100 HELSINGFORS

anges i landskapslag. Ålandsdelegationen konstaterar att i landskapslagens 17 § första mening har en hänvisning till landskapslagen om grunderna för avgifter till Ålands hälso- och sjukvård intagits beträffande de patientavgifter som landskapsregeringen berättigas besluta om.

Enligt 17 § andra meningen berättigas styrelsen för Ålands hälso- och sjukvård att besluta om avgifter och ersättningar för de varor och tjänster som Ålands hälso- och sjukvård säljer. Några grunder för dessa avgifter – rätteligen denna prissättning – har inte intagits i lagrummet. Med anledning härav konstateras att bestämmelsen till denna del är oförändrad i jämförelse med gällande bestämmelse, med det undantaget att den gäller förutom varor som Ålands hälso- och sjukvård säljer, även varor som den producerar. Utlåtande inhämtades inte från Högsta domstolen över den gällande landskapslagen, men Ålandsdelegationen konstaterade i fråga om detta i sitt utlåtande 2.11.2011 att en motsvarande bestämmelse i 12 § 2 mom. i den då gällande landskapslagen om hälso- och sjukvården (ÅLS 60/1993) berättigade styrelsen att besluta om priset på de tjänster som myndigheten sålde. I nämnda utlåtande anförde delegationen vidare att Högsta domstolen i utlåtande 23.9.1993 över sist nämnda landskapslag i fråga om detta anförde följande: "Enligt 12 § 2 mom. i lagtingsbeslutet beslutar myndighetens styrelse utan hinder av bestämmelserna i 1 mom. om priset på de tjänster som myndigheten säljer. Då myndigheten enligt lagtingsbeslutet har rätt att i andra fall än sådana som avses i 1 mom. samma paragraf sälja tjänster, vilket självstyrelselagen inte utesluter, kan myndigheten genom landskapslag även berättigas att prissätta dem. Ifrågavarande bestämmelse föranleder därför inte anmärkning från behörighetssynpunkt".

I landskapslagens 17 § intas även en ny tredje mening enligt vilken beslutanderätten över prissättningen på varor och tjänster som Ålands hälso- och sjukvård säljer kan av styrelsen delegeras till en tjänsteman. Beträffande detta stadgande konstaterar Ålandsdelegationen att eftersom landskapslagen berör den del av hälso- och sjukvården, som utgör landskapsbehörighet, och eftersom landskapsregeringen är huvudman för Ålands hälso- och sjukvård och tillsätter dess styrelse, är det möjligt att i landskapslagens 17 § inta bestämmelser om styrelsens uppgifter och att delegera dess uppgifter till enskilda tjänstemän.

Med hänvisning till det ovan sagda föranleder bestämmelserna i landskapslagens 17 § inte anmärkningar från Ålandsdelegationens sida.

Beträffande landskapslagens 18 a §, som gäller kommunens betalningsansvar för utskrivna patienter, konstaterar Ålandsdelegationen att i landskapets behörighet gällande hälso- och sjukvården och kommunernas förvaltning ingår att på föreskrivet sätt reglera kommunernas betalningsansvar för patienter.

Ålandsdelegationens utlåtande

Ålandsdelegationen finner att landskapslagen faller inom landskapets lagstiftningsbehörighet.

Närvarande Ordföranden Lindbäck, ledamöterna Erlandsson, Lampi, Mäenpää och Pellonpää.

På Ålandsdelegationens vägnar:

Peter Lindbäck
ordförande

Rainer Åkerblom
sekreterare